

Work in Sweden

Uppdrag om att stärka samordning kopplat till Sveriges möjligheter att attrahera och behålla högkvalificerad internationell kompetens och annan utländsk arbetskraft som är viktig för Sveriges konkurrenskraft

VINNOVA

 Skatteverket

 Universitets- och högskolerådet

SCB

 ARBETSFÖRMEDLINGEN
SWEDISH PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE

 Försäkringskassan

 Migrationsverket

SI. Svenska institutet

 Statens servicecenter

 tillväxtverket

1

WORK IN SWEDEN

Bakgrund

Varför ett uppdrag och hur ser det ut?

Bakgrund till uppdraget

- Brist på kompetens är idag det största tillväxthindret för företagen.
- Svag ökning av befolkningen i arbetsför ålder framöver.
- Näringsliv och regioner har lyft behovet av nationell styrning och samordning.
- Andra länder växlar upp sina insatser.

Strategi för Sveriges utrikeshandel,
investeringar och globala konkurrenskraft

In conversation with President Trump

“But what I want to do and what I will do is you graduate from a college, I think you should get, automatically, as part of your diploma, a green card to be able to stay in this country. And that includes junior colleges too. Anybody graduates from a college—you go in there for two years or four years. If you graduate or you get a doctorate degree from a college, you should be able to stay in this...”

All -In Podcast, 2024-06-20

2

WORK IN SWEDEN

Uppdrag

**Regeringsuppdrag till elva myndigheter,
samordnat av Tillväxtverket.**

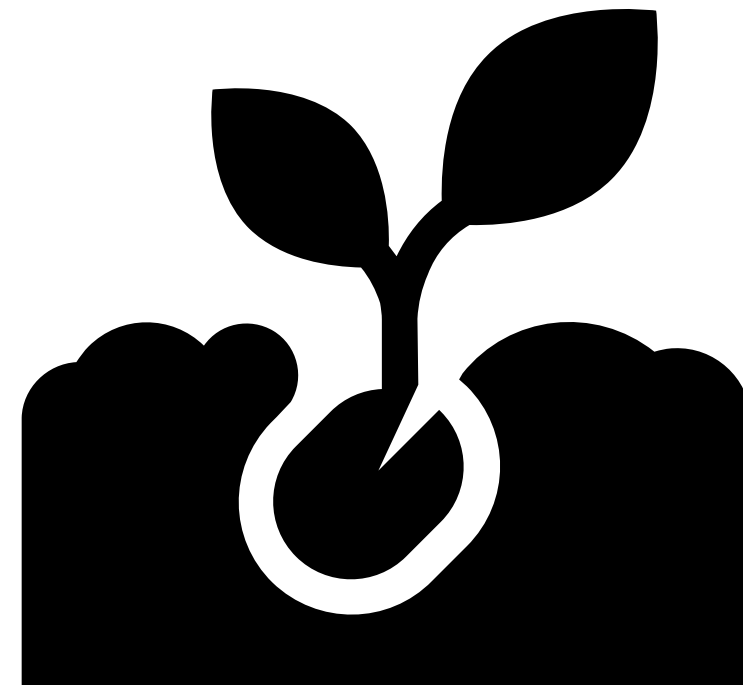
Uppdraget i korthet

- Gemensamt uppdrag för 11 myndigheter.
- Tillväxtverket är samordnande myndighet.

Syfte: Att långsiktigt bidra till svensk konkurrenskraft och tillväxt.

Mål: Att statliga myndigheters insatser ska bli bättre samordnade och förutsägbara.

Budget: 20 miljoner under 2024. 25 miljoner 2025 och 2026.

Målgruppen

- Internationell arbetskraft med efterfrågad kompetens
- Internationella studenter och forskare
- Hemvändande svenska medborgare
- Arbetsgivare i behov av internationell kompetens

3

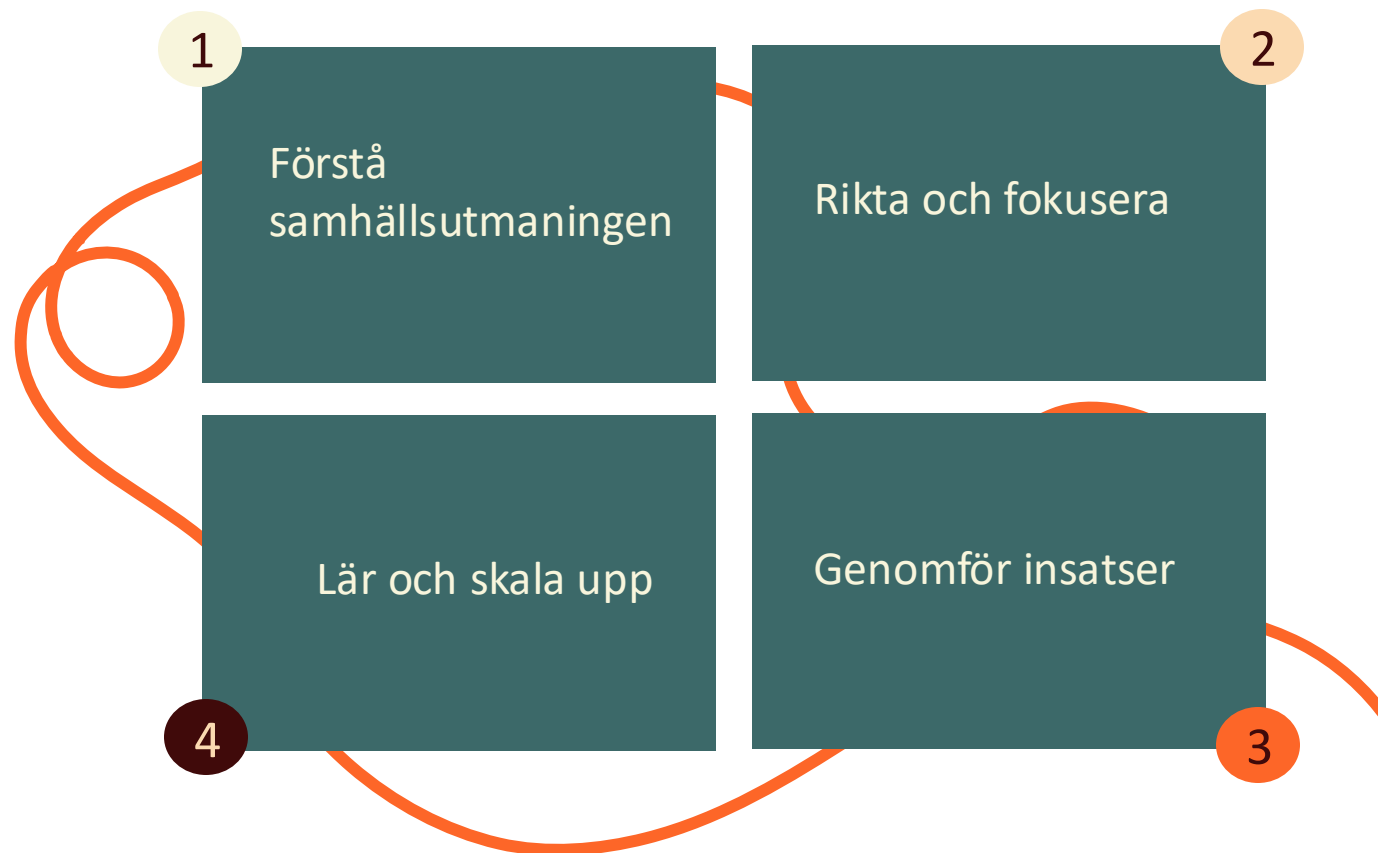
WORK IN SWEDEN

System- och processkartläggning

Kartläggningen av hur kedjan
för etablering för en individ

Förändra system av komplexa problem

Systemkartläggning

Förstudie

En kartläggning av problemen enligt Talent attraction-modellen.

Källa: Future Place Leadership, modifierad från Tendensor, 2013

Dialog med regioner

(Vi har träffat 18 av 21 regioner)

Generella iakttagelser

- Arbetsmetoder, och ambitionsnivåer varierar.
- Många är på väg att börja arbeta med frågan.
- Alla är intresserade och vill följa uppdraget.
- Norra- och inlandsregioner kopplar talang till befolkningsförsörjning.
- Olika delar av regionens verksamhet: hälso- och sjukvård, HR, innovation/näringsliv, kompetensförsörjning/arbetsmarknad, intern synkronisering saknas ibland.
- Fokus på mottagande och integration, särskilt av medföljande, inte minst på kommunal nivå.
- Samordnar kommuner strategiskt eller bistår efter behov.

Slutsatser efter studiebesök i Helsingfors, Tallinn och Köpenhamn

- **Tillståndsprocesser** – Långa och komplexa processer hinder för rekrytering.
- **One-stop-shop** – Samlokaliserade myndighetstjänster i Finland, Estland och Danmark förenklar arbetskraftsinvandring.
- **Arbetsgivarens roll** – Arbetsgivarna är avgörande för rekrytering och integration.
- **Medföljande** – Arbete och nätverk för medföljande är kritiskt för långsiktig etablering.
- **Startup-visum** – Finland och Estland attraherar entreprenörer med särskilda visum/snabbspår

4

WORK IN SWEDEN

Fokusområden och mission

Övergripande plan och organisation för det gemensamma arbetet.

Fem fokusområden

1

Samlad myndighetsinformation

2

Enkla, ändamålsenliga och förutsägbara processer

3

Samlad statistik och kunskap om och behov av arbetskraftsinvandring

4

Arbetsgivares förutsättningar att rekrytera internationell kompetens

5

Regioner, kommuner och lärosätens insatser för att attrahera, etablera och integrera internationell kompetens

Individens beslut att komma till och etablera sig i Sverige för arbete eller arbetsgivares beslut att rekrytera kompetens från utlandet.

Fokusgrupper - bemanning

1.

Samlad
myndighetsinformation

Svenska Institutet
Migrationsverket
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen
Tillväxtverket
Statens service center

2.

Enkla, ändamålsenliga
och förutsägbara
processer

Migrationsverket
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen
Tillväxtverket
Skatteverket
Statens service center

3.

Samlad statistik och
kunskap om och behov
av arbetskrafts-
invandring

Statistiska centralbyrån
Migrationsverket
Arbetsförmedlingen
Tillväxtverket
Universitet- och högskolerådet

4.

Arbetsgivares
förutsättningar att
rekrytera internationell
kompetens

**Vinnova/Linköping Science
Park**
Skatteverket
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen
Tillväxtverket
Universitet- och högskolerådet
Business Sweden

5.

Regioner, kommuner
och lärosätens insatser
för att attrahera,
etablera och integrera
internationell
kompetens

Tillväxtverket
Universitet- och högskolerådet
Svenska Institutet
Skatteverket
Business Sweden
Arbetsförmedlingen
Statens service center

Övergripande mission för uppdraget

År 2027 ska svenska myndigheter, i samarbete med näringsliv, regioner, kommuner och akademi, ha skapat ett **tydligt, förutsägbart och sammanhållet system** som gör valet av Sverige som **karriärdestination attraktivt**, och som stödjer efterfrågad internationell kompetens i en **framgångsrik etablering** på arbetsmarknaden och i samhället.

5

WORK IN SWEDEN

Kunskap och indikatorer

Befintliga data, kompletterande
analyser, statistik och prognoser om
internationell arbetskraftsinvandring

indikatorer	Ansvarig myndighet	Ny eller befintlig statistik
Antal arbetskraftsinvandrare som kommer till Sverige	SCB	Ny
Antal/andel arbetskraftsinvandrare som har ett arbete året efter inresa	SCB	Ny
Andel anhöriga som arbetar eller studerar året efter inresa	SCB	Ny
Andel arbetskraftsinvandrare som är kvar i Sverige efter 3, 5 och 10 år	SCB	Ny
Antal internationellt rekryterade forskare som anställs på svenska lärosäten per år	UKÄ, SCB	Ny
Antal inresande programstudenter som har som mål att stanna i Sverige efter studierna	UHR	Ny
Andel inresande studenter med master- eller forskarexamen från Sverige som är kvar i Sverige året efter examen och arbetar	UKÄ, SCB	Ny
Antal etableringar av företag/startups som tillför ny internationell spetskompetens	Business Sweden	Ny

Arbetskraftsinvandringen i Sverige

- År 2023 beviljas drygt nya 20 000 arbetstillstånd.
- Stor ökning av antalet arbetskraftsinvandrare från tredje land över tid, men minskning 2023
- Många högkvalificerade, men antalet minskade 2023
- Indien det vanligaste landet
- IKT-och ingenjörsyrken vanligast
- Högre inkomst än kärnarbetskraften i många yrken

Svenska hemvändare

- Hemvändare finns i alla åldrar
- Vanligast att ha varit utomlands i upp till fem år, men andelen som aldrig förut bott i Sverige ökar
- Vanligaste utflyttningsländer i Europa
- Majoriteten arbetar, men många saknar sysselsättning året efter flytten tillbaka.

6

WORK IN SWEDEN

Piloter

Pilotsatsningar från regioner,
kommuner, lärosäten eller
privata och andra offentliga
initiativ

1 Samlad myndighetsinformation

Utveckla sweden.se/work med marknadsföringsmaterial, tydligare information om myndighetsprocesserna, jobbportal, länkar till regionala initiativ (Si)

Harmoniserad och förbättrad information på myndigheternas webbplatser för arbetskraftsinvandrare (AF, SV, MiG, FK, SSC)

Ökad marknadsföring genom intensifierat arbete med utlandsmyndigheterna- Sverige som talangdestination inkl ökad **samordning** i arbetet med tex regioner (SI/BuS)

Studie/projekt kring målgruppens behov av information (ej påbörjad)

2 Enkla, ändamålsenliga och förutsägbara processer

Ökat utbyte av information mellan myndigheter – fokus kartlägga uppgifter som redan delas och hur de kan användas på enklare sätt (MI, SK, FK, SSC, AF)

Överväg förenklingar i myndigheternas processer – doktoranders arbetstillstånd, samordningsnummer, (MI, SK, FK, SSC, AF)

Fler kompletta ärenden och ökad förutsägbarhet i handläggningstid – servicemål på fler myndigheter för högkvalificerad arbetskraft, vägledning baserat på Myndsam (preliminär)

Förstudie av myndighetskontakter för EU-medborgare och hemvändande svenskar (preliminär)

3 Samlad statistik & kunskap om och behov av arbetskraftinvandring

Statistik om arbetskraftinvandring och arbetsgivare samt studenter och forskare (SCB, UKÄ)

Prognoser om behovet av arbetskraftsinvandring (SCB, AF)

Fördjupade studier om målgruppen upplevda hinder och möjligheter, värdet av arbetskraftsinvandring, antagning högskolan (SCB, TVV, UHR)

Nya data framtagna för (i) grund för bosättning EU, (ii) Dossier nr – samordningsn, (iii) Utbildningsbakgrund och arbetslivserfarenhet, (iv) arbetskraft som är här kortare tid

4 Arbetsgivares förutsättningar att rekrytera internationell kompetens

Verksamt.se med redaktionellt innehåll som guidar arbetsgivarna som rekryterar internationell kompetens (Tillväxtverket)

Informatörer insats motsvarande Mig. AT-informatörer skalas upp till nya målgrupper (ex. lärosäten) (Migrationsverket m.fl.)

Workshop arbetsgivare – Utveckla/testa nytt koncept för vägleda och stödjda arbetsgivare (SMF) med internationell rekrytering från EU (AF)

Start-ups till batteribranschen - Organisera inkommande delegationsbesök för tyska och amerikanska startup-företag inom batterisektorn (Ej beslutat) (BS)

5 Regioner, kommuner & lärosätens insatser för att attrahera, etablera, integrera internationell kompetens

Nätverk och utbildning, kommun och region för att sprida kunskap och lärande från uppdraget och mellan olika målgrupper (TVV, AF, SK, UHR, SI, BS)

Lärosätens arbete med arbetsmarknadsanknytning för internationella studenter, **doktorander och forskare** (UHR, TVV och SUHF)

Utvecklat bemötande och samlat kunderbjudande genom SSCs samverkan med lokal/regional nivå (SSC, ev Örebro och Malmö, kommun/region)

Piloter från utlysning till externa i syfte att utveckla regioner, kommuner och lärosätens kapacitet attrahera, etablera och behålla internationell kompetens (TVV)

Piloter på regional och lokal nivå

- **Welcome House Luleå** för att stöttartalanger och medföljande i att etablera sig. (Luleå kommun)
- **The Insider's Guide to Recruiting Internationals** - handbok för svenska företag (Linköping Science Park)
- **Öka möjligheten för fler internationella industridoktorander och praktikplatser för forskare** (Linköpings universitet)
- **Förbättrad mottagandeprocess för medföljande genom - medföljandeprogram** (Business Region Göteborg)
- **Malmö Residency: green transition, food and design** - personer med spetskompetens bjuds in till Malmö med syfte att få ambassadörer (Malmö kommun)

Arvdi
© DSAT for MSFT, GeoNames, Microsoft

7

WORK IN SWEDEN

Slutsatser, rekommendationer och GD möte

Slutsatser och rekommendationer

Slutsatser

Områden vi särskilt vill uppmärksamma regeringen på:

1. Behov av insatser som stödjer arbetsgivare
2. Kunskap avseende problembild och prioritering av insatser saknas delvis
3. Stort behov av insatser på regional och lokalnivå samt mot lärosäten
4. Utreda och utveckla förutsättningarna för att stärka samverkan mellan stat och lokal/regional nivå
5. Motverka fusk - en förutsättning för effektiva hållbara insatser

Rekomendationer

- 1. Viktiga områden men begränsningar i myndigheternas rådighet** där vi rekommenderar fortsatt utredning och åtgärder hos relevanta myndigheter.
  1. Bostäder
  2. Skolor
  3. Bankkonton
- 2. Andra uppdrag med bäring på Work in Sweden bör kopplas ihop**
- 3. Långsiktig och utökad digital närvaro mot målgruppen**

År 2027 ska svenska myndigheter, i samarbete med näringsliv, regioner, kommuner och akademi, ha skapat ett tydligt, förutsägbart och sammanhållet system som gör valet av Sverige som karriärdestination attraktivt, och som stödjer efterfrågad internationell kompetens i en framgångsrik etablering på arbetsmarknaden och i samhället.

Mats Wessman

Mats.Wessman@tillvaxtverket.se

Anna Manhem Laurin

Anna.manhem-laurin@tillvaxtverket.se